

Ptičja valilnica

Letos se je zima zelo pozno poslovila od nas, vendar pa se bodo ptice selivke vseeno kmalu pričele vračati v naše kraje. Začele bodo popravljati svoja gnezda in kmalu se bodo v njih pojavila jajčka iz katerih se bodo izvalili puhasti mladički. Za svoj zarod pa ne bodo poskrbele samo ptice selivke, pač pa tudi vse ostale, ki so zimo prebile pri nas. Čez zimo smo jim v ptičjih krmilnicah pridno nastavljali hrano, sedaj, ko lahko pridejo do hrane pa jih bomo pospravili. To pa ni vse kar lahko naredimo za naše ptice. V tem času jim lahko izdelamo tudi valilnico, v kateri se bodo počutile varno in lepo skrbele za svoj zarod. Predvsem pa nam bodo izzvale veselje, ko bomo opazovali, kako v naši valilnici starši pridno vzgajajo svoje mladičke. Valilnice pa ne smemo postaviti kjerkoli, pač pa na mesta, kjer se določene ptice zadržujejo. V sadovnjakih so zelo dobrodošle, ker uničijo veliko mrčesa, in s tem prispevajo k boljšemu prispevku. Kdo pa ima rad črviva jabolka? Tudi na robu gozda so dobrodošle, vendar se bodo vanje naselile druge ptice.

V takšne valilnice se naselijo samo ptice, ki prebivajo v duplinah. Malo je možnosti, da se v valilnici naseli na primer ščinkavec. Ne mislite pa, da so valilnice namenjene samo škorcem in sinicam. Paleta prebivalcev valilnic je zelo pestra. V njih gnezdijo divje rase, postovke, sove in čuki, divji golobi, žolne in detli, hudourniki. Tudi ptice pevke imajo rade valilnice. Najraje se v njih naselijo pastirice, kalini, sinice, palčki, taščice ter vrabci, škorci, šoje in kavke. Razumljivo je, da morajo valilnice ustrezati velikosti in zahtevam posameznih ptic, zato moramo valilnico izdelati za določeno vrsto ptic. Povprašajte starše in prijatelje katere ptice se zadržujejo v bližini vašega doma in zanje izdelajte valilnico. Če živite v mestu pa lahko takšno valilnico obesite tudi v parku.

Izdelava hišice pa mora biti pravilna, da se bodo ptice v njih počutile varno. Izdelana mora biti iz naravnih materialov, ki zagotavljajo trdnost in dobro toplotno zaščito. Najbolje je uporabiti smrekove ali borove deske debeline 25 mm. Za zagotovljeno varnost ptice, mora biti hišica dovolj trdna, da varuje pred napadom sovražnih ptic ali celo mačke. Pred vstopno odprtino ne sme imeti palčke. Postavimo pa jo na mesto, kjer je zelo otežen prihod mačke.

Valilnica mora imeti ustrezne dimenzije notranjosti in vstopne odprtine. Dimenzije so določene glede na vrsto ptic, ki bodo v valilnici prebivale. Za nekaj vrst smo v tabeli podali dimenzije. Večina ptic daje prednost ozkim in globokim duplinam, v katerih se počutijo varne. Hišico pa je potrebno tudi odpirati, da jo lahko čistimo. Toda pozor, v času valjenja in prisotnosti ptic v valilnici, se hišici ne približujte. Starši lahko začutijo nevarnost za svoj zarod in zapustijo jajčka ali mladičke, ki bodo brez hrane poginili. S tem bomo naredili največ škode.

Izdelava je dovolj enostavna, potrebujete

le desko debeline 25 mm, nekaj žebeljev in osnovno orodje za delo z lesom. Za pomoč lahko poprosite tudi očeta. Najprej se odločite za katero vrsto ptic boste izdelali valilnico, s pomočjo tabele določite dimenzije posameznih kosov in jih prerežite na desko. Sledi izrezovanje delov in sestavljanje, pri katerem uporabite večje žebelje dolžine okoli 80 mm. Deske naj ne bodo gladke, vsaj v notranjosti ne, da bo bolj domače vzdušje. Valilnice ne barvajte ali lakirajte, s časoma bo les zaradi

sonca posivel in se barvno zlil s skorjo drevesa. Tako bo manj opazen za sovražne živali.

Na zadnjo steno pritrdite letev s katero boste valilnico najlažje pritrdili na drevo. Z dvema dolgima žebeljema jo pritrdite na deblo drevesa in sicer dovolj visoko ter obrnjeno stran od vrveža. Potem pa lahko samo še opazujete kdaj bo hišica dobila stanovalce, koliko časa se bodo valila jajčka in kako bodo starši učili leteti svoje mladičke.

